

RUS TÜRK İŞADAMLARI BİRLİĞİ (RTİB)
AYLIK EKONOMİ RAPORU

Rusya ekonomisindeki gelişmeler: Mayıs 2018

Rusya Ekonomisi Temel Göstergeler Tablosu

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
GSMH (milyar dolar)	1 904	2 016	2 079	1 860	1 324	1 283	1 469
Büyüme oranı	4,3	3,4	1,3	0,7	-2,8	-0,2	1,5
İşsizlik Oranı	6,1	5,1	5,6	5,3	5,8	5,3	5,1
Federal Bütçe Dengesi, %GDP	0,8	-0,1	-0,5	-0,5	-2,4	-3,4	-1,4
Enflasyon Oranı	8,5	5,1	6,8	7,8	10,7	5,4	2,5
Rezerv Fonu, milyar dolar	25	62	87	88	59	31	17
Ulusal Refah Fonu, milyar dolar	87	88	88	78	72	71	66
İhracat, milyar dolar	515	528	523	497	393	279	352
İthalat, milyar dolar	318	336	343	308	281	191	237
Ticaret Dengesi, milyar dolar	196	192	180	189	112	88	115
Cari Açık, milyar dolar	97	71	34	56	69	23	40

Kaynak: Rusya Merkez Bankası ve Federal İstatistik Servisi

1-Dünya ekonomisi

Global üretim 2016 yılında %3,2, 2017 yılında ise %3,8 oranında büyümüştür. İMF tahminlerine göre 2018 yılında %3,9'a ulaşması beklenmektedir. Yatırımlar, imalat sanayi üretimi ve ticaretteki artış eğilimi sürmektedir. Büyüme görünümü gelişmekte olan ülkeler tarafından ihraç edilen hammadde fiyatları açısından olumlu bir gelişme olarak öne çıkmaktadır. Bununla birlikte özellikle ABD tarafından gündeme getirilen ticaret kısıtlamaları dünya ticaret hacmini olumsuz etkileyecek faktörler arasındadır. ABD ve diğer gelişmiş ülkelerde görülen faiz artışları ise özellikle gelişmekte olan ülkelerin dış borçlanma maliyetini yükseltmektedir.

Önümüzdeki dönemde ABD'nin uyguladığı vergi teşvik politikaları ve ticaret kısıtlamalarının iç üretim açısından getireceği sonuçlar, Çin'deki büyüme görünümünün kredi büyümesi ve mali teşviklerdeki azalma nedeniyle daha düşük bir seviyeye yerleşmesi, finansal koşullardaki daha fazla sıkılaştırma global büyüme üzerinde etki edecek faktörler arasında yer almaktadır.

2-Piyasalar

Brent petrol fiyatı Nisan ve Mayıs aylarında yüksek seyrini sürdürmüştür. Global petrol talebindeki canlılık bunda etkili olmaktadır. Önümüzdeki dönemde İran, Venezüella gibi ülkelerdeki durum, ABD üretimi, ayrıca OPEC ülkeleri ve Rusya'nın tavrı petrol fiyatlarında belirleyici olacaktır. Fiyatların önümüzdeki bir ayda 70 doların üzerindeki seyrini sürdürmesi beklenmektedir.

Aylık petrol fiyatı \$

Eylül-07	Ekim	Kasım	Aralık	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs
56	57	62	64	69	65	66	72	73

Petrol fiyatlarında yaşanan artışa rağmen Nisan ve Mayıs aylarında Ruble'de değer kaybı olmuştur. Bu gelişmede daha çok doların genel olarak diğer para birimlerine karşı değer kazanması ve yeni yaptırım kararları etkili olmuştur. Ayrıca büyüme beklentilerindeki aşağı yönlü revizyonlar ve ekonomi politikası çerçevesinde genel olarak değerli Ruble'den kaçınılması diğer faktörler arasında yer almaktadır.

Ortalama Dolar Ruble Kuru

Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs
57	57	58	58	57	57	57	60	62

Moskova Borsasındaki gelişmelere bakıldığında, MICEX endeksinin 2017 sonuna göre yalnızca %0,7 oranında değer kazandığı görülmektedir.

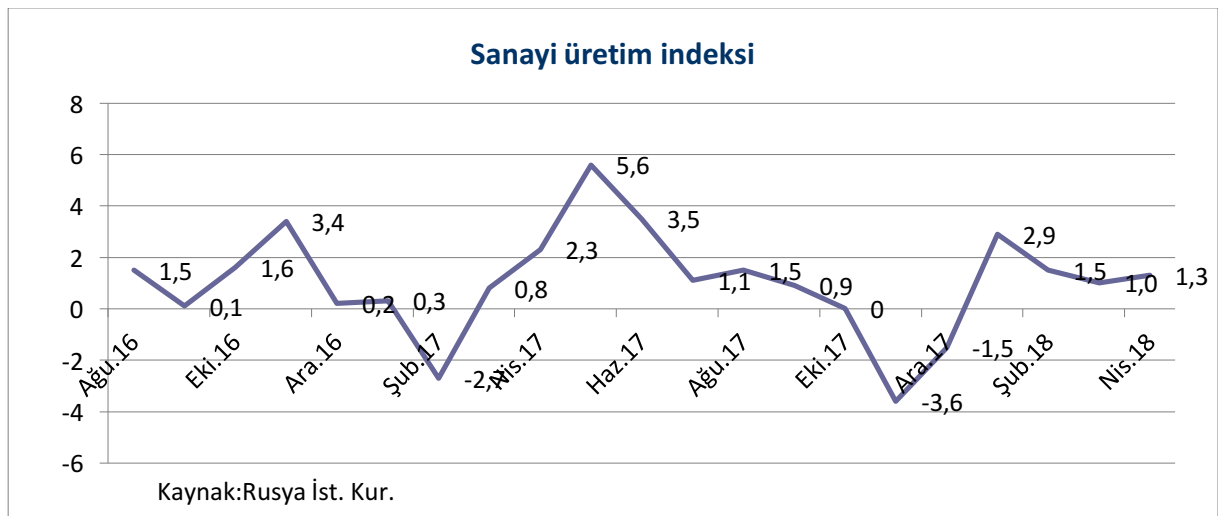
Bazı göstergeler	2017 sonu	2018 Mayıs sonu	% Değişme
Dolar Ruble Kuru	58	61	5,2
Politika Faiz Oranı	7,75	7,25	-6,5
Enflasyon oranı	2,5	2,4	-4,0
MICEX Endeksi	2287	2303	0,7
Brent petrol fiyatı, \$	65	75	15,4

3-Rusya ekonomisi büyüme görünümü

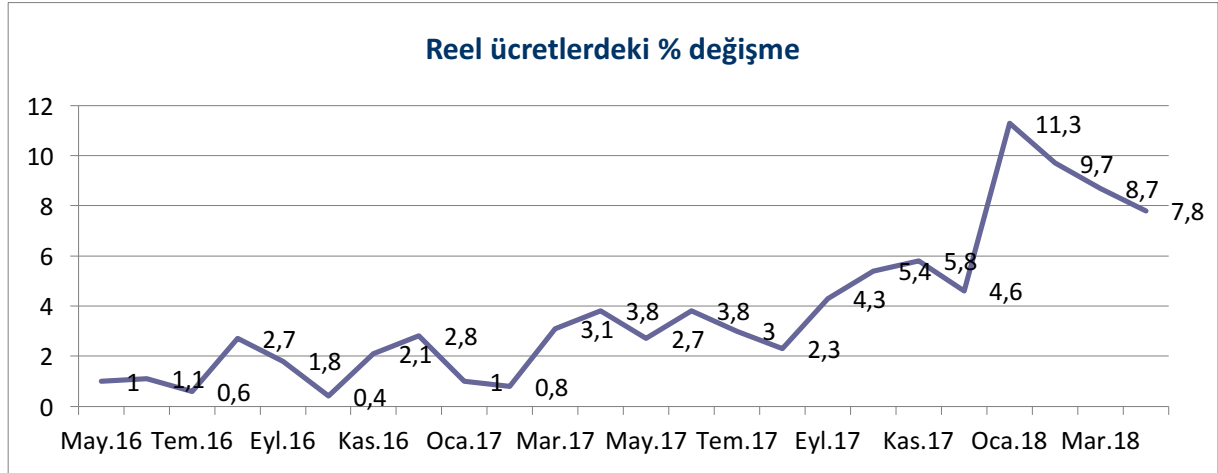
Rusya ekonomisi 2017 yılında %1,5 oranında büyüme göstermiştir. 2018'in ilk çeyreğinde ise büyüme açısından olumlu seyir devam etmiştir. Bunda global ekonomideki olumlu gidiş, Rusya'da derinleşen makroekonomik istikrar, petrol fiyatlarındaki artış ve bir miktar gevşeyen para politikası etkili olmaktadır. Genel olarak 2018 büyümesinin %1-2 aralığında gerçekleşmesi beklenmektedir. Dünya Kupasının büyüme üzerindeki etkisinin %0,2 oranında olması, Kupa kapsamında tüketim harcamalarında 2-2,5 milyar dolar arasında artış yaşanması öngörülmektedir.

Özellikle perakende kredi piyasası ve reel gelirlerdeki artış olumlu yönde seyretmektedir. Bu çerçevede tüketim harcamaları büyümenin ana unsuru olmaya devam etmektedir. Diğer taraftan yeni yaptırım kararları büyüme görünümünü olumsuz etkilemiştir.

Öncü büyüme göstergelerinden sanayi üretim endeksindeki gelişmelere bakıldığında, yıl başına göre sanayi üretiminde bir miktar yavaşlama gözlenmektedir. Sanayi üretiminde son aylardaki artış ise özellikle kimyasallar ve ulaştırma ekipmanları üretimindeki artıştan kaynaklanmaktadır.

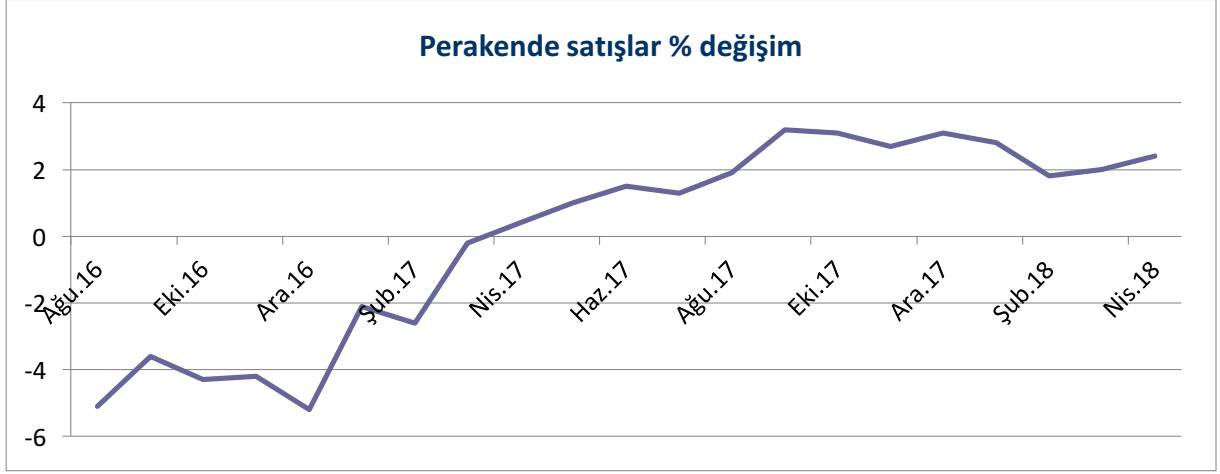
Reel ücretler Nisan ayında yıllık bazda %7,8 oranında artmıştır. Enflasyondaki gerilemeye de bağlı olarak reel ücretlerdeki artış trendi tüketimi destekleyen ana unsurlardan biri konumundadır.

Diğer taraftan İş Kesimi Güven Endeksinin son üç aydır yatay seyrini koruduğu görülmektedir.

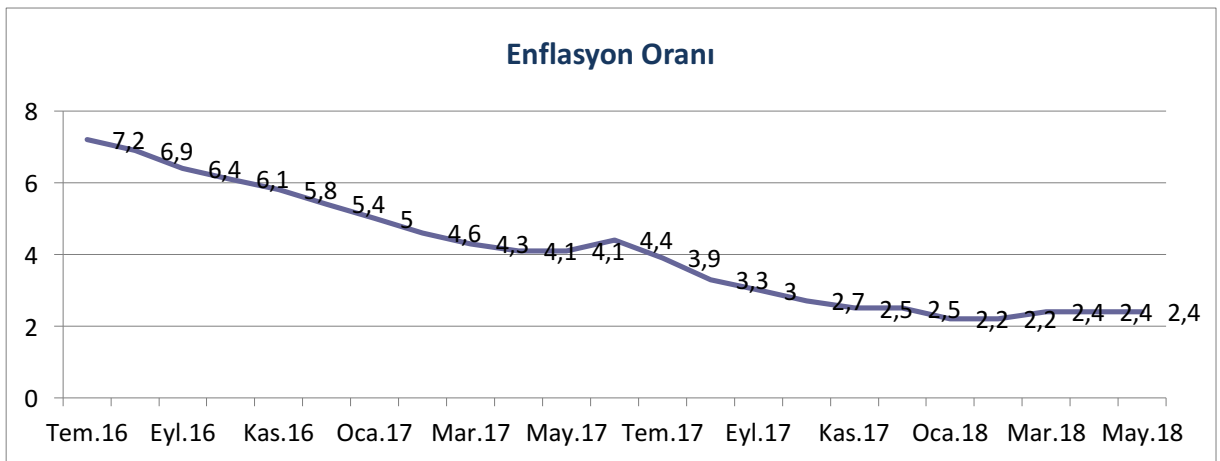

Perakende satışlardaki yıllık değişime bakıldığında Nisan ayında Mart ayına kıyasla bir miktar yükselme olduğu ve artışın %2,4 seviyesinde gerçekleştiği görülmektedir.

4-Enflasyon

Merkez Bankasının bir miktar gevşemiş olmakla birlikte sıkı para politikası ve enflasyon hedeflemesi ile Rubledeki istikrar, buna ilave olarak talepteki sakin seyir nedeniyle enflasyon oranı son üç aydır %2,4 seviyelerinde seyretmektedir.

Diğer taraftan, enflasyon hedeflemesi politikası çerçevesinde Merkez Bankası politika faiz oranını, enflasyon oranı dikkate alındığında görece olarak yüksek tutmaya devam etmekte ve Mart toplantısından itibaren %7,25 olarak uygulamaktadır.

Politika Faiz Oranı

2014	25-Jul-14	31-Oct-14	11-Dec-15	16-Dec-14				
Faiz oranı	8,00%	9,50%	10,50%	17%				
2015	30-Jan-15	13-Mar-15	30-Apr-15	15-Jun-15	31-Jul-15	11-Sep-15	30-Oct-15	11-Dec-15
Faiz oranı	15,00%	14,00%	12,50%	11,50%	11,00%	11,00%	11,00%	11,00%
2016	29-Jan-16	18-Mar-16	29-Apr-16	10-Jun-16	29-Jul-16	16-Sep-16	28-Oct-16	
Faiz oranı	11,00%	11,00%	11,00%	10,50%	10,50%	10,00%	10,00%	
2017	03-Feb-17	24-Mar-17	28-Apr-17	16-Jun-17	28-Jul-17	15-Sep-17	27-Oct-17	15-Dec-17
Faiz oranı	10,00%	9,75%	9,25%	9,00%	9,00%	8,50%	8,25%	7,75%
2018	09-Feb-18	23-Mar-18	27-Apr-18					
Faiz oranı	7,50%	7,25%	7,25%					

5-İşsizlik Oranı

İşgücüne katılım ve istihdam oranı yüksek seyrini korumaktadır. Buna bağlı olarak işsizlik oranı Nisan ayında bir miktar daha düşüş kaydederek %4,9 seviyesine gerilemiştir. Nüfus dinamikleri yanı sıra Dünya Kupası kapsamında yaratılan ilave istihdam ve mevsimsel etkilerin bunda etkili olduğu değerlendirilmektedir. Aktif nüfus Mart itibarıyla 76,1 milyon, istihdam edilenler ise 72,3 milyon civarındadır.

6-Dış ticaret ve ödemeler dengesi

Petrol fiyatlarının yüksek seyri ve dünya ekonomisindeki pozitif seyir kapsamında Rusya tarafından yapılan ihracat artış eğilimini sürdürmektedir. 2017 yılında 352 milyar dolar olarak gerçekleşen ihracat bu yılın ilk 4 ayında 2017'nin aynı dönemine göre %26,8 yükselerek 140 milyar dolara yükselmiştir. 2017 yılında 237 milyar olan ithalat ise bu yılın ilk 4 ayında %18,6'lık artışla 75 milyar dolara ulaşmıştır.

Rusya'nın toplam ticaret hacmi Ocak-Nisan döneminde 2017'nin aynı dönemine göre %23,8'lik artışla 215 milyar dolara yükselmiştir. Söz konusu dönemde dış ticaret fazlası ise %37,8'lik artışla 65,3 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Ödemeler Dengesi (Milyar dolar)

	2013	2014	2015	2016	2017
İhracat	523	497	341	281	352
İthalat	343	308	193	191	237
Cari işlemler dengesi	33	58	69	24	35
Sermaye hesabı dengesi	-47	-174	-73	-27	-34

Kaynak:Rusya Merkez Bankası

7-Bütçe

Petrol fiyatlarının yüksek seyretmesi ve ekonomideki büyüme trendi son yıllarda açık veren bütçe açısından pozitif sonuçlar ortaya çıkarmakta ve 2018 yılında bütçenin fazla vermesi beklenmektedir. Yapılan tahminlere göre petrol fiyatlarının mevcut seyrini sürdürmesi halinde 2018 yıl sonu bütçe fazlasının 1 trilyon ruble olarak gerçekleşmesi beklenmektedir.

Federal Bütçe

	2013	2014	2015	2016	2017
Gelirler %GDP	19,5	18,3	16,4	15,7	16,4
Harcamalar %GDP	20,0	18,8	18,8	19,1	17,8
Açık %GDP	-0,5	-0,5	-2,4	-3,4	-1,4

Kaynak:Rusya Maliye Bakanlığı

8.Orta ve uzun dönemdeki büyüme görünümü

Rusya ekonomisinde orta ve uzun dönemdeki büyüme görünümü aşağıdaki faktörlere bağlı bulunmaktadır:

- 1.Yapısal reformlar kapsamında özellikle idari süreç etkinliği ve kurumsal kapasitesinin artırılması, verimlilik artışları, yatırım ortamına ilişkin sorunların giderilmesi
- 2.Nüfus dinamikleri ve artışına ilişkin gelişmeler
- 3.Jeopolitik gerginlikler açısından yaşanacak gelişmeler
- 4.Özellikle KOBİ'ler ve girişimcilerin desteklenmesi kapsamında özel sektör dinamizminin artırılmasına dönük politikalar
- 5.Petrol fiyatlarındaki gelişmeler
- 6.Dünya ve özellikle Çin ve Avrupa ekonomilerindeki büyüme trendi

9-Türkiye ile dış ticaret

Türkiye'nin Rusya'ya olan ihracatı tarım ürünleri yasağının kaldırılması, Rusya ekonomisindeki iyileşme ve ilişkilerdeki pozitif seyir kapsamında yeniden artış eğilimine girmiştir. Benzer şekilde ithalat da özellikle petrol fiyatlarındaki artışla birlikte yükselme eğilimindedir. Rusya'ya en çok ihraç edilen ürünlere ilişkin bir tabloya ekte yer verilmiştir.

Türkiye ile ticaret (1000\$)

Yıllar	İhracat	İthalat	Hacim	Denge
2011	5.992.633	23.952.914	29.945.548	-17.960.281
2012	6.680.586	26.625.286	33.305.872	-19.944.700
2013	6.964.209	25.064.214	32.028.423	-18.100.004
2014	5.943.014	25.293.392	31.239.105	-19.347.679
2015	3.588.657	20.401.756	23.990.413	-16.813.099
2016	1.732.954	15.162.386	16.895.340	-13.429.432
2017	2.735.484	19.513.833	22.249.317	-16.778.349
2017/4	659.604	5.878.951	6.538.555	-5.219.347
2018/4	1.074.638	7.896.430	8.971.068	-6.821.792

Kaynak:TÜİK

Ek:Türkiye'nin Rusya'ya İhracatında Başlıca Ürünler (milyon \$)

GTİP	ÜRÜNLER	2015	2016	2017	Değişim
					2016/2017 %
0805	Turunçgiller (taze veya kurutulmuş)	293	270	332	23
8708	Kara taşıtları için aksam, parçaları	125	108	136	26
0806	Üzümler (taze veya kurutulmuş)	101	4	123	3.044
0809	Kayısı, kiraz, şeftali (nektarin dahil), erik ve çakal eriği (taze)	75	27	108	303
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	64	15	56	262
6403	Ayakkabı; yüzü deri, tabanı kauçuk, plastik, tabii, suni vb kösele	48	15	47	202
8703	Otomobil, steysin vagonlar, yarı arabaları	55	45	46	4
8802	Diğer hava taşıtları, uzay araçları	0	0	41	41
0302	Balıklar (taze veya soğutulmuş)	34	34	37	10
8302	Adi metallerden donanım, tertibat vb. Eşya	42	33	37	15
8716	Taşıtlar için römorklar, yarı römorklar vb. ile aksam-parçaları	13	7	35	393
7113	Kıymetli metaller ve kaplamalarından mücevherci eşyası	21	14	34	138
8403	Buhar kazanları dışında kalan merkezi ısıtma kazanları	25	17	30	81
9999	Başka yerde belirtilmemiş ürünler	33	20	29	43
3401	Sabunlar, yüzey aktif organik maddeler	35	28	29	3
8516	Elektrikli su ısıtıcıları, elektrotermik cihazlar (şofbenler)	31	30	29	-4
6203	Erkek/erkek çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	27	19	27	40
6204	Kadın/kız çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	24	18	27	48
4303	Kürkten giyim eşyası, aksesuarları, kürkten diğer eşya	18	13	27	104
8544	İzole edilmiş tel, kablo; diğer izole edilmiş elektrik iletkenleri; fiber optik k	16	5	26	479
7308	Demir/çelikten inşaat ve aksamı	24	19	25	29
8480	Metal dökümü için kasalar, plakalar, kalıp modelleri	26	16	24	48
6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. Eşya (örme)	16	14	22	59
0703	Soğanlar, şalotlar, sarımsaklar, pırasalar ve diğer soğanımsı sebzeler (taze veya soğutulmuş)	12	0	22	217.860

3907	Poliasetaller, diğ er polieterler, epoksit-alkid reçineler vb (ilk şekilde)	26	20	22	5
6109	Tiş ört, fanila, diğ er iç giyim eş yası (örme)	21	13	21	66
8507	Elektrik akümülatörleri, separatörleri	8	13	20	46
0808	Balıklar (dondurulmuş)	18	3	20	672
0802	Diğ er kabuklu meyveler (taze veya kurutulmuş)	38	19	19	0
4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	20	16	19	16
6006	Diğ er örme mensucat	103	4	18	348
8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı	23	15	18	23
8462	Metalleri dövme, işleme, kesme, şataflama presleri, makineleri	14	10	18	79
2401	Yaprak tütün ve tütün döküntüleri	31	28	18	-34
1206	Kayısı, kiraz, şeftali, erik ve çakal eriğ i (taze)	16	16	17	5
7412	Bakır boru bağılantı parçaları (rakor, dirsek, manşon gibi)	22	13	17	36
9401	Oturmaya mahsus mobilyalar, aksam-parçaları	15	13	17	31
7210	Demir/çelik yassı mamul, kaplı, sıvanmış (600mm. Den geniş)	16	10	17	65
8414	Hava-vakum pompası, hava/gaz kompresörü, vantilatör, aspiratör	15	8	17	110
8418	Buzdolapları, dondurucular, soğutucular, ısı pompaları	21	12	16	38

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı internet sayfası, trademap